

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2028
(skrajne daty)

Rok akademicki 2025-2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	PODSTAWOWE ZABIEGI I TECHNIKI ZABIEGÓW MEDYCZNYCH
Kod przedmiotu/ modułu*	TZ
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Collegium Medicum
Kierunek studiów	Ratownictwo medyczne
Poziom kształcenia	Studia I stopnia
Profil	Praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr studiów	I rok, I i II semestr
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot z zakresu nauk klinicznych
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr n. o zdr. Małgorzata Migut
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr n. o zdr. Małgorzata Migut; mgr Karol Zdybek; mgr Damian Wantuch; mgr Małgorzata Kawalec <i>zajęcia praktyczne:</i> mgr Krystyna Woźniak, mgr Krystyna Pilch

* - zgodnie z ustaleniami na Wydziale

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
I	10	60	-	-	-	-	-	-	2
II	-	60	-	-	-	40	-	-	4

1.2. Sposób realizacji zajęć

- ☒ zajęcia w formie tradycyjnej
- ☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Wykład - zal bez oceny

Ćwiczenia – zal z ocen

Egzamin praktyczny w formie OSCE

2. Wymagania wstępne

Ogólna wiedza na temat anatomii i fizjologii człowieka z zakresu szkoły średniej

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C1	Przedmiot podstawy zabiegów medycznych ma na celu naukę podstawowych zabiegów medycznych stosowanych przez ratowników medycznych w pracy zawodowej
C2	Ćwiczenia poświęcone są nabyciu umiejętności praktycznych z zakresu wykonywania podstawowych zabiegów medycznych
C3	Ćwiczenia mają również za zadanie przygotowanie studenta do współpracy z pacjentem, jego rodziną, zespołem terapeutycznym oraz kształtowanie poczucia odpowiedzialności za decyzję o wykonaniu, przebieg i wynik zabiegu.

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Absolwent zna zasady dekontaminacji	C.W 21
EK_02	Absolwent zna zasady i technikę wykonywania opatrunków	C.W46
EK_03	Absolwent zna zasady postępowania z pacjentem z założonym cewnikiem zewnętrznym	C.W48
EK_04	Absolwent zna techniki zabiegów medycznych wykonywanych samodzielnie przez Ratownika medycznego	C.W51
EK_05	Absolwent zna zasady aseptyki i antyseptyki	C.W52
EK_06	Absolwent zna zasady zabezpieczania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych	C.W53
EK_07	Absolwent zna wskazania do kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej i techniki jej wykonywania	C.W69
EK_08	Absolwent zna zasady monitorowania czynności układu oddechowego i układu krążenia metodami nieinwazyjnymi	C.W70
EK_09	Absolwent zna zasady podawania produktów leczniczych zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego oraz aktualną wiedzę medyczną.	C.W72
EK_10	Absolwent zna technikę oznaczania stężeń parametrów krytycznych	C.W79
EK_11	Absolwent zna zasady cewnikowania pęcherza moczowego	C.W106
EK_12	Absolwent zna procedurę zakładania sondy żołądkowej i płukania żołądka	C.W107
EK_13	Absolwent potrafi monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi	C.U14
EK_14	Absolwent potrafi monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	C.U18

EK_15	Absolwent potrafi oznaczyć stężenie glukozy	C.U21
EK_16	Absolwent potrafi założyć zgłębnik do żołądka	C.U22
EK_17	Absolwent potrafi założyć cewnik do pęcherza moczowego	C.U23
EK_18	Absolwent potrafi stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki	C.U46
EK_19	Absolwent potrafi pobrać krew oraz zabezpieczyć materiał biologiczny do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych	C.U56
EK_20	Absolwent potrafi wykonywać kaniulację żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej	C.U79
EK_22	Absolwent jest gotów do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	K_01
EK_23	Absolwent jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_02
EK_24	Absolwent jest gotów do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw i potrzeb	K_03
EK_25	Absolwent jest gotów do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole, w tym z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, oraz w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_04
EK_26	Absolwent jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_05
EK_27	Absolwent jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem	K_06

EK_28	Absolwent jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	K_07

3.3 Treści programowe wykładu (I rok: I semestr) Liczba godzin: 10

Treści merytoryczne:

- aseptyka i antyseptyka
- higiena rąk
- ocena stanu ogólnego
- ogólne zasady podawania leków różnymi drogami
- zasady podawania leków drogą wstrzyknięć
- zasady pobierania do badań materiału biologicznego
- rodzaje i zasady opatrywania ran
- cel i zasady zgłębnikowania, postępowania z PEG
- cel i zasady zabiegów dorektalnych
- cel zasady cewnikowania

3.3.1 Metody dydaktyczne:

Wykład: wykład konwencjonalny z prezentacją multimedialną,

3.4 Treści programowe – ćwiczenia (wypełnia koordynator)

I SEMESTR	
Treści programowe	Liczba godzin
1. Metody i techniki postępowania aseptycznego i antyseptycznego. Zasady postępowania z materiałem skażonym. Dezynfekcja, sterylizacja. Przygotowanie narzędzi do sterylizacji.	4
2. Zasady dekontaminacji rąk. Higieniczne mycie rąk. Technika zakładania rękawiczek ochronnych.	2
3. Ocena stanu ogólnego. Pomiary podstawowych czynności życiowych u dorosłych i dzieci (oddech, temperatura, tętno, ciśnienie tętnicze krwi, saturacja). Dokumentowanie wyników pomiarów: w karcie Medycznych Czynności Ratunkowych, w karcie TRIAGE, w karcie Indywidualnej Zleceń Lekarskich, Karcie Obserwacji, Karcie Gorączkowej.	10

4. Stosowanie leków przez układ pokarmowy, wziewnie, na skórę, donosowo, podjęzykowo i na błonę śluzową jamy ustnej. Ogólne zasady podaży leków.	4
5. Wstrzyknięcia śródskórne i podskórne.	4
6. Wstrzyknięcia domięśniowe i dożylny.	8
7. Oznaczanie poziomu glukozy i pobieranie RKZ włósniczkowej.	4
8. Pobieranie krwi do badań laboratoryjnych. Interpretacja wyników badań.	8
9. Obwodowy dostęp dożylny. Kropłowy wlew dożylny.	10
10. Godziny do dyspozycji prowadzącego.	6
Suma godzin I semestr	60

II SEMESTR	
Treści programowe	Liczba godzin
1. Obwodowy dostęp dożylny u dzieci.	4
2. Obsługa portów i wkłuc naczyńiowych. Zasady obsługi portów naczyńiowych.	3
3. Pompy infuzyjne. Obliczanie dawek leków.	4
4. Przygotowywanie stolika opatrunkowego. Wykonywanie opatrunków, zaopatrywanie ran (oparzenia, owrzodzenia, odleżyny, stosowanie opatrunków specjalistycznych, płukanie ran). Bandażowanie.	11
5. Zgłębnikowanie żołądka. Karmienie dojelitowe za pomocą sondy lub PEG-a.	6
6. Płukanie żołądka	3
7. Zabiegi dorektalne: lewatywa, wlewka doodbytnicza, stosowanie leków w postaci mikrowlewów.	5
8. Cewnikowanie pęcherza moczowego mężczyzny. Stosowanie cewnika zewnętrznego.	8
9. Cewnikowanie pęcherza moczowego kobiety.	8
10. Godziny do dyspozycji prowadzącego.	8
Suma godzin II semestr	60

3.5 Metody dydaktyczne

wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, analiza przypadków, metody symulacyjne, inscenizacje, metody eksponujące: film, pokaz

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość
Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw,)
EK_01-27	Kolokwia ustne pisemne I i II semestr, zaliczenia umiejętności praktycznych	Ćwiczenia
EK_01-27	Egzamin końcowy: Teoretyczny i praktyczny II semestr	Ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

WYKŁAD (10 godzin)

- Zaliczenie bez oceny – w formie testu jednokrotnego wyboru obejmującego treści omawiane podczas wykładów.
- Obecność na wykładach jest obowiązkowa
- Warunkiem dopuszczenia do egzaminu końcowego jest uzyskanie zaliczenia z wykładów.

ĆWICZENIA – I semestr

- Obecność obowiązkowa (100%) – każda nieobecność musi zostać odrobiona w terminie uzgodnionym z prowadzącym.
- Ocena ciągła – bieżące przygotowanie do zajęć, zaangażowanie i aktywność.
- Kolokwia śródsesjonalne – ustne i pisemne sprawdzające wiedzę teoretyczną.
- Zaliczenia umiejętności praktycznych – zgodnie z ujednoliconymi kartami oceny („checklist”).
- Ocena końcowa I semestru: średnia ocen ze wszystkich kolokwiów i zaliczeń umiejętności praktycznych.

ĆWICZENIA – II semestr

- Kontynuacja zasad z I semestru (obecność, aktywność, kolokwia, checklisty).
- Ocena końcowa II semestru: średnia ocen ze wszystkich kolokwiów i zaliczeń umiejętności praktycznych w II semestrze. Zaliczenie pisemne przedmiotu- test jednokrotnego wyboru obejmujący treści omawiane podczas całego roku akademickiego. Zaliczenie pisemne przedmiotu jest niezbędne do dopuszczenia do egzaminu końcoworocznego OSCE.
- Egzamin końcowy: Część praktyczna – egzamin OSCE (Objective Structured Clinical Examination), obejmujący 3–5 stacji symulacyjnych, na których oceniane są umiejętności praktyczne, komunikacyjne i decyzyjne. Każda stacja trwa ok. 5–10 minut i jest oceniana według standaryzowanej karty oceny.
- Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie co najmniej 60% punktów z obu części egzaminu (średnia ważona z części teoretycznej i praktycznej).
- Zaliczenie w drugim terminie odbywa się w sesji letniej poprawkowej w tej samej formie.

Zakres ocen:

5,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 93-100%

4,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 85-92%

4,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 77-84%

3,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 69-76%

3,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 60%-68%

2,0 – student zaliczył efekty uczenia się poniżej 60%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
------------------	---

Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	170
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10
SUMA GODZIN	185
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	6

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	40h - Zajęcia praktyczne na oddziale szpitalnym (w ramach TZ)
zasady i formy odbywania praktyk	Zajęcia praktyczne odbywają się w oddziale neurologicznym, kardiologicznym lub urazowo-ortopedycznym.
zaliczenie	Zaliczenie z oceną

7. TREŚCI PROGRAMOWE ZAJĘĆ PRAKTYCZNYCH

1.	Ocena stanu ogólnego pacjenta
2.	Pomiary podstawowych parametrów życiowych, monitorowanie chorego.
3.	Techniki przenoszenia i transportowania pacjenta, przygotowanie pacjenta do transportu.
4.	Pobieranie krwi żyłnej i włóścikowej do badań laboratoryjnych.
5.	Podawanie leków różnymi drogami.
6.	Wstrzyknięcia podskórne, domięśniowe, dożylnie.
7.	Kaniulacja żył obwodowych kończyn górnych i dolnych.
8.	Pielęgnacja wkłucia obwodowego i centralnego.

9. Przygotowanie i podłączenie kroplowego wlewu.
10. Podawanie leków za pomocą pompy infuzyjnej.
11. Usuwanie wkłucia obwodowego.
12. Zakładanie cewnika do pęcherza moczowego – monitorowanie diurezy.
13. Zakładanie sondy do żołądkowej, karmienie chorego przez sondę lub PEG.
14. Wykonywanie / asystowanie przy zmianie opatrunków.
15. Przygotowanie materiału do sterylizacji.
16. Aseptyka i antyseptyka.
17. Komunikacja z pacjentem.
18. Współpraca z członkami zespołu terapeutycznego.
19. Prowadzenie dokumentacji medycznej.
20. Profilaktyka zakażeń – zastosowanie środków ochrony osobistej i zbiorczej podczas wykonywania zadań zawodowych.

8. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Ciechaniewicz W. **Pielęgniarstwo. Ćwiczenia 1, 2.**, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2022
- Ciechaniewicz W. **Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnie**. Podręcznik dla studiów medycznych, Wydawnictwo PZWL, 2022
- A. Dzirba: **Wstrzyknięcia domięśniowe**, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2021
- Chrzszczewska A. **Bandażowanie**, Wydawnictwo PZWL, wyd. VI, 2022
- Latos M., Sak- Dankosky N., i inni; **Dostępny naczyniowe w praktyce klinicznej**. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2024
- Dziechciaż M., **Podstawowe Czynności Pielęgnacyjne i Zabiegi Medyczne. Podstawy Teoretyczne i katalog Check- list**. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2024
- Kleszczyński J., Zawadzki M., **Leki w Ratownictwie medycznym**. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2023

Literatura uzupełniająca:

- Paciorek P., Patrzala A., **Medyczne Czynności Ratunkowe**, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2018
- N. Hildebrand: **Iniekcje, infuzje, pobieranie krwi** – Wydawnictwo Medyczne Urban&Partner, Wrocław 2011
- M. Budynek, C. Nowacki: **Opatrywanie ran - wiedza i umiejętności**, Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008
- Rak M., **Czy pacjent ma pH? Gazometria tętnicza**. Podejście kliniczne. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2024

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej